

Mäntypellon päiväkodin toimintasuunnitelma 2023-2024

Oulun kaupungin varhaiskasvatuspalvelut

Oulun varhaiskasvatuksen toimintasuunnitelma

Linkki Thinglinkiin <https://www.thinglink.com/card/1726161690208240102>

Arvot

Rohkeus näkyy meillä ...

Lapsen kehumisena, tukemisena ja kuuntelemisena. Huomaamme vahvuudet, kannustamme ja rohkaisemme yrittämään pienin askelin, iloitsemme onnistumisista.

Meillä jokainen aikuinen saa työskennellä omana persoonanaan. Tartumme rohkeasti vaikeisiin tilanteisiin, yhdessä.

Reiluus näkyy meillä ...

Kohtaamisissa lasten tasolla. Kohtaamme lapset tasa-arvoisesti ja yksilöllisesti, tunnemme jokaisen lapsen ryhmässämme. Annamme jokaiselle mahdollisuuden olla oma itsensä tulla kuulluksi, osallistua omalla tavallaan. Opettelemme yhdessä tehtyjä sääntöjä, reiluttta ja kaveritaitoja.

Vastuullisuus näkyy meillä ...

Välittämisenä ja toisistamme sekä ympäristöstä huolehtimisena.

Toimimme pienryhmissä joustavasti ja olemme läsnä. Opettelemme yhdessä kestävän tulevaisuuden taitoja.

Laaja-alainen osaaminen

Laaja-alaisen osaamisen kehittymisen takaa kokopäiväpedagogiikka, jossa näemme kaikki päivän tilanteet sekä hetket kasvun ja oppimisen kannalta merkityksellisinä. Lasten kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin panostetaan kaikissa arjen hetkissä. Tavoitteenamme on kiiretön ja turvallinen arki.

Toinen toimintakautemme jatkuu toimintakulttuurin kehittämisen tiimoilla. Ohjaamme ja kannustamme lapsia positiiviseen vuorovaikutukseen ja hyviin tapoihin omalla esimerkillämme. Luomme yhdessä toimintamalleja ja käytänteitä yhteiseen arkeen lapsia osallistamalla. Kehitämme yhdessä käytänteitä, jotka mahdollistavat lapsen äänen kuulemisen ja kokemuksen siitä, että voi vaikuttaa. Dokumentoimme lasten toiveita ja niiden toteutumista yhdessä sovittuun pohjaan, joka on vanhempien ja lasten nähtävillä. Jatkamme oppimisympäristöämme arvioimista ja muokkaamista koko kauden. Opettelemme hyödyntämään tiloja entistä joustavammin ja hyödyntämään niitä yhteisöllisemmin. Luomme ja kehitämme koko talon yhteisiä toimintamalleja, jotka mahdollistavat kiirettömyyden ja ryhmien joustavat siirtymät.

Jokainen ryhmä käsittelee suunnitelmallisesti tunne-, turvallisuus- ja vuorovaikutustaitoja esimerkiksi kirjojen, laulujen, kuvien ja erilaisten materiaalien avulla. Tänä vuonna ryhmissä on käytössä esimerkiksi Piki -tunnetaitomateriaali, Askeleittain-materiaali, sekä Oulun kaupungin tunne- ja turvataito materiaali.

Toimintakulttuuri

Toimintakulttuurimme keskiössä on lämmin ja myönteinen vuorovaikutus. Lapsen sensitiivinen kohtaaminen sekä työkaverin, vanhemman ja yhteistyökumppanin arvostus ja kuuleminen ovat toimintamme lähtökohtana. Aikuiset huomioivat jokaisen lapsen yksilöllisesti ja syli on kaikille lapsille avoin.

Yhteisöllisyys on koko talon kantava arvo. Yhdessä tekeminen, toisen auttaminen sekä vanhempien ja yhteistyökumppanien arvostaminen näkyvät toiminnassamme. Pysähdymme kuulemaan toisiamme, ottamaan toisemme huomioon ja pohtimaan yhdessä arjen iloja ja haasteita. Kohtaamme arjen yhdessä avoimesti keskustellen, ratkaisuja etsien ja huumorilla höystäen. Päiväkotimme satukatu ja luontokatu tekevät tiivistä yhteistyötä ja kadulla toimivat kaveriryhmät auttavat ja tukevat toisiaan. Tänä vuonna käynnistelemme myös serkkuryhmä yhteistyötä katujen välillä.

Kaiken toiminnan lähtökohtana ja tavoitteena on lapsen hyvinvointi. Toimintamme pohjaa lasten ja aikuisten vahvuuksille ja haluamme huomata hyvän. Koko henkilökunta sitoutuu yhteisiin tavoitteisiin ja toimintamalleihin.

Alueella käynnistynyt yhteistyö jatkuu kehittämällä 5-8-vuotiaiden pedagogiikkaa ja sujuvia siirtymiä lapsen opinpolulla. Teemme tiivistä yhteistyötä lähikoulun kanssa. Yhteistyömme on suunnitelmallista ja tavoitteellista. Lähiyhteistyösuunnitelmaan on kirjattu konkreettinen yhteistyö päiväkodin ja koulun välillä.

Hyvinvointi ja osallisuus

Lämmin vuorovaikutus ja sensitiivinen lapsen kohtaaminen ovat Mäntypellon toimintakulttuurin lähtökohdat. Se on lähtökohta lapsen hyvinvoinnille ja osallisuudelle.

Pidämme syksyllä suunnittelu- ja kehittämispäivän, jossa tiimeillä on aikaa pysähtyä suunnittelemaan oman ryhmän arkea. Sujuva arki on hyvinvoinnin perusedellytys. Pienryhmissä toimiminen, lasten havainnointi ja keskustelut ovat kaikille yhteisiä keinoja vahvistaa lapsen äänen kuulemistä. Sitoudumme siihen, että pedagogisen toiminnan suunnittelu rakentuu lapsen mielenkiinnon kohteista, toiveista ja vahvuuksista. Arvioimme näiden toteutumista keväällä yhdessä.

Lapset ideoivat ja suunnittelevat toimintaa omissa lapsiryhmissään yhdessä aikuisten kanssa. Lasten toiveita kuullaan esimerkiksi leikkitoiveissa, lelujen vaihdoissa, toiveiden taululla sekä liikuntahetkien suunnittelussa. Leikki- ja oppimisympäristöjen rakentaminen lähtee lapsiryhmän toiveista ja mielenkiinnonkohteista. Aikuiset yhdessä lasten kanssa muodostavat innostavat oppimisympäristöt. Osallisuuden mahdollistajana toimivat esimerkiksi yhteiset keskusteluhetket, kuvat, leikinvalintataulut, lasten omat arvioinnit toiminnasta sekä äänestykset. Jokainen ryhmä dokumentoi lasten toiveita ja niiden toteutumista yhdessä sovittuun pohjaan, joka on vanhempien ja lasten nähtävillä.

Tällä toimintakaudella toteutamme Hyvinvointipäiväkoti- mallin mukaisesti arvioinnin 3-5-vuotiaiden ryhmissä. Tämän tavoitteena on tuottaa meille kokemuksellista tietoa lasten hyvinvoinnin edistämiseksi. Arviointiin osallistuvat päiväkodin ryhmän lapset, kasvatushenkilöstö, vanhemmat ja muut huoltajat.

Liikkuminen

Myötäntoilemme – aikuiset motivoivat, innostavat ja kannustavat esimerkillään kaikkia lapsia liikkumaan!

Päiväkodin sisä- ja ulkotilat on suunniteltu houkuttelemaan lapsia liikkumaan! Luomme toimintakulttuuria, jossa lapsilla on mahdollisuus liikkua. Vältämme turhia sääntöjä ja kieltoja, jotka estävät lasten luontaista liikkumisen riemua.

Luonto- ja satukatu houkuttelevat välineistöllään lapsia liikkeeseen, oma liikuntasali mahdollistaa sekä lasten omaehtoista että pedagogisesti suunniteltua liikkumista. Hyödynnämme päiväkodin monipuolisesti rakennettua pihaa sekä lähiympäristöä, kuten metsää, leikkipuistoja, luistelulenttää, hiihtolatuja sekä urheilukenttää monipuolisesti. Päiväkodin isoimmat lapset liikkuvat myös Oulunsalon lukion sekä Kirkonkylän koulun salissa ja ympäristössä. Porrastamme ulkoilu-aikoja niin, että päiväkodin sisätilat sekä piha ja sen mahdollisuudet ovat lasten käytössä mahdollisimman laajasti.

Oulussa toteutetaan puoli päivää pihalla –toimintamallia, jossa kehitetään päiväkodin pedagogista toimintaa ulkona ja lähiympäristössä. Päiväkotimme ryhmät järjestävät säännöllisesti retkipäiviä, jotka sisältävät lapsiryhmälle sopivaa ja innostavaa suunniteltua toimintaa.

Kestävä tulevaisuus

Yhteisenä tavoitteenamme on opetella yhdessä lasten kanssa tekoja ja toimia kestävän tulevaisuuden hyväksi sekä vahvistaa lapsen suhdetta luotoon. Me aikuiset sitoudumme toimimaan mallina lapsille.

Talossamme on kirjattu kestävän tulevaisuuden suunnitelma. Tämän toimintakauden tavoitteina on veden kulutuksen vähentäminen sekä jätteiden lajittelun kehittäminen. Talossa toimii kestävän tulevaisuuden vastuhenkilö, joka jakaa ryhmille erilaisia vinkkejä ja ideoita käsitellä teemaan liittyviä asioita lasten kanssa, sekä pohtii yhdessä muun henkilökunnan kanssa millaisia toimia sitoudumme tekemään päiväkodin tasolla.

Päiväkodin ryhmät järjestävät säännöllisesti retkipäiviä, joka sisältävät lapsiryhmälle sopivaa ja innostavaa suunniteltua toimintaa. Retkipäivät ja lähiympäristö mahdollistavat lasten leikkimisen, liikkumisen, tutkimisen ja touhuilun luonnossa ja auttavat lapsia muodostamaan omaa luontosuhdettaan.

Hyödynnämme varhaiskasvatuksen kehittämissyksikkö Alaköökin järjestämiä tarinnallisia, elämyksellisiä ja kokemuksellisia toimintapolkuja.

Kulttuuri

Kulttuurikasvatuksen tavoitteena on kehittää lapsen monipuolista ilmaisua, mielikuvitusta ja luovuutta sekä tukea itsetuntoa. Kulttuurikasvatus yhdistyy varhaiskasvatuksen eri oppimisen alueisiin. Käytössämme on varhaiskasvatussuunnitelman osana Kulttuuriopas, johon on kirjattu oululaisen kulttuurikasvatuksen vähimmäistavoitteet ikäkausittain. Kulttuurivastaavan johdolla päiväkodille tehdään oma kulttuurisuunnitelma.

Ryhmät vastaavat omasta suunnitelmallisesta ja ohjatusta toiminnasta lasten mielenkiinnonkohteita ja tarpeita huomioiden. Päiväkodissamme toimii myös lasten- ja perheiden puuhatiimi, joka suunnittelee koko päiväkodin yhteistä toimintaa, vanhempia osallistaen.

Päiväkodin monipuolisia tilojen ja materiaalien avulla mahdollistetaan lasten spontaani taiteellinen ja musiikillinen ilmaisu. Esimerkiksi Satukadun aistielämyksiä tarjoava Tuulentupa mahdollistaa musiikillisia hetkiä pienryhmässä ja yhteinen Puuhapuohi taiteellista ilmaisua. Kaduille suunnitellaan yhteisiä leikkipaikkoja, jotka mahdollistavat luovaa toimintaa yli ryhmärajojen.

Lähiympäristössä kirjasto tarjoaa mm. konsertteja, etäsatuhetkiä sekä erilaisia näyttelyitä. Naapurissa sijaistevan lukion kautta pääsemme osallistumaan vanhojen tansseihin ja lukion ryhmät tarjoavat meille esimerkiksi lukuhetkiä. Päiväkodissamme vierailee säännöllisesti myös päiväkotimummy, joka pelailee ja lukee lasten kanssa. Tänä toimintakautena äänestämme lasten kanssa uudelle ruokalalle nimen ja lapset tekevät nimikyltin yhteistaideteoksena ruokalaan.

Digitaalisuus

Digitaalisuus on osa varhaiskasvatuksen pedagogista toimintaa ja oppimisympäristöjä. Lapsia rohkaistaan tuottamaan sisältöä ja ilmaisemaan itseään yksin ja yhdessä muiden lasten kanssa digitaalisia välineitä hyödyntäen. Opettelemme yhdessä uusien välineiden käyttöä ja innostamme toisiamme kokeilemaan ja oppimaan uutta! Lapset toimivat myös opettajina toisilleen ja meille aikuisillekin. Dokumentoimme toimintaamme digitaalisesti ja ryhmän toimintaa esitellään videon muodossa syksyn vanhempainillassa.

Hyödynnämme päiväkodissamme vierailevan digimentorin. Digimentori tuo ryhmille uusia ideoita ja välineitä käyttöä sovelluksia ja digitaalista oppimisympäristöä lapsiryhmän kanssa. Meillä on käytössä mm. tabletit sovelluksineen, interaktiiviset näytöt, Bee-Bot materiaalia sekä Osmo-digitaalinen pelialusta.

Esiopetuksessa on käytössä sähköinen digimateriaali sekä jokaisella lapsella henkilökohtainen oppimisentili Bingel, jonka avulla voidaan tehdä yhteistyötä perheiden kanssa.

Teemme yhteistyötä lähikoulun kanssa, johon on rakennettu tila, joka mahdollistaa digitaalisuutta painottavaa, eri oppiaineiden yhdistävää STEAM-pedagogiikkaa. Päiväkotimme ryhmät on kutsuttu käyttämään tilaa yhteistyössä alkuopetuksen kanssa. Tällä toimintakaudella jokainen ryhmä perehtyy STEAM-pedagogiikkaan ja siihen tutustuminen on aloitettu yhteisessä suunnittelupäivässä.

Kansainvälisyys

Pienten lasten kansainvälisyys kasvatus on kulttuurisen osaamisen, vuorovaikutuksen ja ilmaisun taitojen edistämistä. Meidän päiväkodissa huomioidaan ryhmistä löytyviä eri kulttuureja tutustumalla lasten kulttuureihin eri tavoin.

Ryhmässä hyödynnetään lasten ja perheiden kokemuksia ja taustoja, vanhempia voidaan kutsua kertomaan omasta kulttuuristaan ryhmään, tai lapsi voi itse kertoa vaikka matkastaan toiseen kulttuuriin. Ryhmän aikuiset ovat kiinnostuneita lapsen taustoista ja kulttuurista, huomioivat lapsen esimerkiksi opettelemalla muutamia sanoja lapsen kotikielillä.

Jokaisessa ryhmässä toivotetaan hyvät huomenet ryhmästä löytyvillä kielillä sekä lauletaan/kuunnellaan syntymäpäivälaulut monikielisesti.

Talossa toimii monikulttuurisuusvastaava, joka osallistuu koulutuksiin ja jakaa tietoa muille ryhmille.

Kasvun ja oppimisen tuki

Kasvun ja oppimisen tuen lähtökohta on sensitiivinen ja lapsilähtöinen kokopäiväpedagogiikka, jossa korostamme kannustavaa ja positiivista ilmapiiriä. Haluamme luoda ympäristön ja ilmapiirin joka on turvallinen, aikuista on helppo lähestyä. Talossamme toimii varhaiskasvatuksen erityisopettaja, joka on läsnä ryhmien arjessa päivittäin tukemassa ryhmien toimintaa.

Lasten kehitykseen ja oppimiseen liittyviä tuen tarpeita havainnoidaan tiimeissä ja arjen toiminnan lomassa suunnitellusti ryhmän omien sovittujen tapojen mukaisesti. Tuki suunnitellaan ja toteutetaan yhdessä tiimin ja varhaiskasvatuksen erityisopettajan kanssa. Jokainen tiimin jäsen sitoutuu toimimaan yhdessä sovittujen toimintamallien tavalla. Käytössämme on erilaisia materiaaleja ja apuvälineitä lasten erilaisiin tarpeisiin. Jokaisella kasvattajalla on käytössä toiminnanohjauskuvat.

Tuen järjestämisessä hyödynnetään päiväkodin tiloja joustavasti, muokataan oppimisympäristöjä sopiviksi ja huomioidaan lasten vahvuudet ja mielenkiinnonkohteet. Tilamme mahdollistavat myös yhteistyön erilaisten terapeuttien kanssa, jotka toimivat tiloissamme. Tunnekasvatus on meille tärkeää; sitä tapahtuu arjessa sanoittamalla sekä tunnetuokioilla.

Esiopetuksen yksikkökohtainen oppilashuoltoryhmä kokoontuu säännöllisesti. Sen tavoitteet on kirjattu osaksi esiopetuksen toimintasuunnitelmaa.

Leikki

Lapsen leikki näkyy ja kuuluu Mäntypellolla! Päiväkoti on rakennuksena leikillinen ja leikkiin houkutteleva. Aikuisen rooli on aktiivinen leikin tukija, rikastuttaja ja sen mahdollistaja. Aikuinen huolehtii, että jokaisella on leikkirauha ja muokkaa omaa suunnittelemaansa niin että myös pitkäaikainen leikki mahdollistuu.

Satukatu ja luontokatu muodostavat omat leikkiympäristöt, joissa rakennetaan yhteisöllisesti leikkiä eri lapsiryhmien välillä. Pienryhmät hyödyntävät monipuolisesti päiväkodin toimintaympäristöä ja tiloja sekä sisällä että ulkona joka päivä. Kaikki ryhmät käyttävät säännöllisesti myös metsää ja lähiympäristöä leikki- ja oppimisympäristönään.

Leikkiympäristö luodaan yhdessä lasten kanssa ja sitä muokataan säännöllisesti. Leikkivälineitä vaihdetaan ryhmien kesken säännöllisesti lasten toiveiden ja mielenkiinnon mukaan. Lapset ja aikuiset huolehtivat yhdessä, että leikkipaikat ovat siistejä, selkeitä, innostavia sekä hyvin ohjattuja, jotta jokaisella on mukava tulla leikkiin. Yhteisistä leikkitiloista huolehditaan yhdessä, mutta jokaiselle ryhmälle on sovittu tila, josta se erityisesti huolehtii.

Leikin tukena käytetään esimerkiksi kuvitettua ympäristöä, leikkitaulut tukevat leikin sekä leikkipaikan valintaa ja leikkiarpajaiset opettavat toimimaan erilaisten kavereiden kanssa ja kokeilemaan erilaisia leikkejä.

Lasten toiveita

Lasten ideoilla ja toiveilla on suuri merkitys päiväkodin toiminnan suunnittelussa.

Saamme selville lasten toiveita havainnoimalla, herkällä korvalla kuunnellen, yhdessä keskustellen sekä kuvia apuna käyttäen. Tartumme lasten toiveisiin aina mahdollisimman pian, mutta kirjaamme niitä myös ylös myöhempää toteuttamista varten. Lasten toiveita ja niiden toteutumista dokumentoidaan niin, että sekä lapset että vanhemmat näkevät toiveet ja niiden toteutumisen. Laitamme esille kuvia lasten leikeistä, toiminnasta ja toteutuneista toiveista. Jokaisella ryhmällä on lasten toiveiden juliste, joka on nähtävillä jokaisessa ryhmätilassa myös vanhemmille.

Huoltajien odotuksia varhaiskasvatukselle

Keskustelemme huoltajien odotuksista ja toiveista päivittäisissä kohtaamisissa, aloituskeskusteluissa, esiopetuksen oppimissuunnitelman sekä varhaiskasvatussuunnitelman laadinnan yhteydessä. Tavoitteet asetetaan aina henkilöstön pedagogiselle toiminnalle. Viestintäkanavana toimii eVaka-järjestelmä.

Syksyllä perheille järjestetään vanhempainilta, jossa vanhemmilla on mahdollisuus tutustua ja olla vaikuttamassa talon ja ryhmän toimintaan, sekä keskustella henkilöstön kanssa. Päiväkodin tapahtumatiimi kokoontuu kerran kuukaudessa suunnittelemaan lasten, perheiden ja henkilökunnan toiveiden mukaisia koko talon tapahtumia ja toimintaa lapsiryhmille ja perheille

Viime kauden asiakastytyväisyyskyselyissä saimme perheiltämme erittäin hyvää palautetta erityisesti lapsen kohtaamisesta lämpimästi ja sensitiivisesti sekä siitä, että täällä kaikilla lapsilla on kavereita. Kehittämisen kohteiksi nostettiin tälle kaudelle oikea-aikainen viestintä sekä lasten toiveiden ja osallisuuden dokumentointi ja näkyväksi tekeminen vanhemmille.

Arviointi

Arvioinnin lähtökohtana on jatkuva toiminnan kehittäminen lasten hyvinvointia tukevasti.

Arvioinnin kannalta tärkeintä on lapsilta ja vanhemmilta saatu palaute sekä omat havaintomme päiväkodin arjessa.

Lapset osallistuvat arviointiin toiminnallisoin keinoin esim. peukuttamalla, tekemällä valintoja. Lapsilta myös kysellään ja heitä kuunnellaan herkällä korvalla.

Päivittäiset keskustelut, varhaiskasvatus- ja leops keskustelujen lisäksi vanhempien kanssa ovat meille ensi arvoisen tärkeitä.

Arvoimme toimintaamme erilaisissa kokoonpanoissa ja eri näkökulmista mm. tiimipalaverissa, pedatiimeissa, johtotiimissä, oppilashuoltotyöryhmässä sekä koko päiväkodin henkilökunnan kehittämis- ja suunnittelupäivissä.

